

Original Article

The Relationship between Parenting Styles and Child-to-Parent Violence: The Mediating Role of Emotional and Behavioral Problems

Hura Majd¹, Elham Hakimirad^{1✉}, Omid Shokri¹

1.Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

Received: 2025/03/09

Revised: 2025/05/04

Accepted: 2025/10/07

DOI:10.48308/jfr.2025.238645.1944

Highlights

- Parenting styles have no direct effect on adolescent-to-parent violence; rather, this relationship is fully mediated by adolescents' emotional and behavioral problems.
- Authoritative parenting significantly and negatively predicts adolescents' emotional/behavioral problems ($\beta = -0.33$), while authoritarian ($\beta = 0.16$) and permissive ($\beta = 0.38$) parenting significantly and positively predict them.
- Adolescents' emotional/behavioral problems have a strong positive effect on child-to-parent violence ($\beta = 0.77$), and the indirect effects of all three parenting styles on violence through this mediator (ranging from -0.22 to 0.39) are significant.

Extended Abstract

Introduction: Adolescent-to-parent violence (APV), also referred to as parent abuse, encompasses a range of harmful behaviors—physical, psychological, or financial—directed toward parents with the intention of gaining power and control. Although it is increasingly recognized as a serious challenge within family systems, no universally accepted definition currently exists. International data indicate that the prevalence of physical violence by adolescents against parents ranges from 5% to 21%, while psychological violence occurs at rates between 33% and 93%. In Iran, where official statistics are lacking and the phenomenon has only recently attracted scholarly attention, accurately estimating its prevalence remains difficult. A variety of individual, familial, and social factors contribute to APV; however, recent research highlights family-related variables, particularly parenting styles, as significant predictors. Authoritative parenting combines warmth, support, supervision, and rational control with clear expectations; authoritarian parenting is characterized by strict discipline, limited autonomy, and lack of emotional support; and permissive parenting involves few rules or boundaries, resulting in reduced supervision and potentially risky adolescent behaviors. Research consistently shows that ineffective parenting undermines adolescents' capacity for emotion regulation, increasing vulnerability to behavioral and emotional problems, while parental warmth and support are protective. The present study examined the relationship between parenting styles and adolescent-to-parent violence, with adolescents' emotional and behavioral problems conceptualized as mediating variables. A descriptive–correlational

design with structural equation modeling was employed. The sample comprised 499 parents of adolescents aged 12–17 in Amol during the 2023–2024 academic year, recruited via convenience sampling. Data were collected using the Child-to-Parent Violence Questionnaire, the Parenting Dimensions and Styles Questionnaire – Short Form, and the Strengths and Difficulties Questionnaire. Psychometric evaluation confirmed satisfactory reliability (Cronbach's alpha: 0.87, 0.88, and 0.91 for psychological, physical, and financial/control-related violence subscales, respectively).

Findings: Descriptive findings indicated that authoritative parenting was more prevalent than authoritarian and permissive styles in the sample, while adolescents' emotional and behavioral problems were reported at moderate levels. Pearson correlation analysis showed that authoritative parenting was significantly and negatively associated with both emotional/behavioral problems and adolescent-to-parent violence, whereas authoritarian and permissive parenting demonstrated significant positive correlations with these outcomes. Additionally, adolescents' emotional and behavioral problems were significantly and positively correlated with all three forms of APV—psychological, physical, and financial. Structural equation modeling results demonstrated acceptable model fit. Within the full mediation model, 43% of the variance in emotional/behavioral problems was explained by parenting styles, and 59% of the variance in adolescent-to-parent violence was explained by both parenting styles and emotional/behavioral problems. Authoritative parenting exerted a significant negative direct effect on emotional and behavioral problems, whereas authoritarian and permissive parenting showed significant positive direct effects. Emotional and behavioral problems, in turn, had a significant positive direct effect on adolescent-to-parent violence. Indirect pathways revealed that authoritative parenting reduced APV by decreasing emotional/behavioral problems, while authoritarian and permissive parenting increased violence through the same mediating mechanism.

Discussion: The findings underscore that authoritative parenting, by integrating warmth, support, and rational control, satisfies adolescents' psychological needs and fosters social skills, self-regulation, and self-confidence, thereby minimizing emotional and behavioral problems. Conversely, permissive parenting—through lack of rules and boundaries—creates instability and insecurity that may promote defiance and aggression, while authoritarian parenting, characterized by harsh discipline and low emotional support, reinforces feelings of inadequacy or rebellion. Both ineffective styles thereby elevate emotional and behavioral problems, which subsequently increase the likelihood of adolescents resorting to violence against parents as a maladaptive coping strategy. Importantly, the study demonstrates that parenting styles influence adolescent-to-parent violence not directly but indirectly, mediated by emotional and behavioral problems, highlighting the complexity of family dynamics and indicating that parenting practices alone cannot fully account for APV. Individual adolescent characteristics, quality of family relationships, and broader cultural and social contexts likely moderate these associations. However, the exclusive reliance on self-report measures in this study may have introduced response biases. Despite these limitations, the study contributes to the growing body of literature by identifying emotional and behavioral problems as a critical mediating pathway between parenting styles and violent behaviors. From a practical standpoint, preventive interventions should prioritize training parents in authoritative and supportive practices while emphasizing early detection and intervention for adolescents'

emotional and behavioral problems. Future research should employ longitudinal and mixed-method designs, including qualitative interviews, to clarify causal mechanisms and incorporate cultural and social factors that may shape the expression of violence.

Conclusion: In conclusion, ineffective parenting styles, particularly authoritarian and permissive approaches, contribute to adolescents' emotional and behavioral difficulties, which in turn elevate the risk of violence against parents. Conversely, authoritative parenting mitigates these problems and provides a protective buffer. Emotional and behavioral problems thus represent not only outcomes of parenting but also key mediators transmitting parenting effects to adolescent violence. The findings underscore the necessity of comprehensive family-based interventions that address both parenting practices and adolescents' emotional and behavioral health to prevent adolescent-to-parent violence. Implementing such programs in schools, counseling centers, and community settings can strengthen family relationships, reduce the risk of APV, and promote healthier adolescent development, ultimately contributing to more stable and harmonious family environments.

Keywords: Adolescent-to-parent violence; parenting styles; emotional and behavioral problems; parent abuse.

How to cite: Majd, H. Hakimirad, E and Shokri, O . (2026). The Relationship between Parenting Styles and Child-to-Parent Violence: The Mediating Role of Emotional and Behavioral Problems. *Journal of Family Research*, 22(1), 225-245. doi: 10.48308/jfr.2025.238645.1944

✉Corresponding Author Email Address: e_hakimirad@sbu.ac.ir

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the creative commons attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقاله پژوهشی

رابطه شیوه‌های والدگری و خشونت علیه والدین در نوجوانان: نقش میانجی مشکلات عاطفی و رفتاری

حورا مجد^۱، الهام حکیمی راد^{۱*}، امید شکری^۱

۱. گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱۲/۱۹ دریافت نسخه اصلاح‌شده: ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۷/۱۵

DOI: 10.48308/jfr.2025.238645.1944

نکات برجسته:

- شیوه‌های والدگری به‌طور مستقیم بر خشونت نوجوان علیه والدین اثر ندارند، بلکه این رابطه به‌طور کامل از طریق مشکلات عاطفی و رفتاری نوجوانان میانجی‌گری می‌شود.
- والدگری مقتدرانه به‌طور منفی و معنادار ($\beta = -0/33$) و والدگری مستبدانه ($\beta = 0/16$) و آزادگذار ($\beta = 0/38$) به‌طور مثبت و معنادار مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان را پیش‌بینی می‌کنند.
- مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان اثر مثبت و معناداری بر خشونت علیه والدین دارد ($\beta = 0/77$) و اثرات غیرمستقیم هر سه سبک والدگری بر خشونت از طریق این متغیر میانجی (از $-0/22$ تا $0/39$) معنادار است.

چکیده: خشونت نوجوان علیه والدین به عنوان یکی از چالش‌های مهم در نظام خانواده شناخته می‌شود که تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه شیوه‌های والدگری و خشونت علیه والدین در نوجوانان با نقش میانجی مشکلات عاطفی و رفتاری بود. جامعه آماری شامل تمامی والدین دارای فرزند ۱۲ تا ۱۷ سال شهر آمل در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود که از بین آن‌ها ۴۹۹ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه ابعاد و سبک والدگری، پرسشنامه خشونت فرزند نسبت به والد و پرسشنامه توانایی‌ها و مشکلات استفاده شد. مدل مفروض با استفاده از مدل‌یابی معادله ساختاری مبتنی بر ماتریس کوواریانس و به کمک نرم‌افزار AMOS-18 تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که شیوه‌های والدگری بر مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان، اثر معنادار دارد، اما بر خشونت نوجوان علیه والدین اثر مستقیم ندارد، اثر مستقیم مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان بر خشونت نوجوان علیه والدین نیز، مثبت و معنادار بود. همچنین نتایج حاکی از آن است که مشکلات عاطفی و رفتاری در نوجوانان به‌عنوان عامل میانجی بین شیوه‌های والدگری و خشونت نوجوان علیه والدین عمل می‌کند که با تشخیص و مداخله به‌هنگام این اختلالات و نیز اصلاح شیوه‌های فرزندپروری می‌توان جهت پیشگیری از خشونت علیه والدین اقدام نمود.

کلیدواژه‌ها: خشونت نوجوان علیه والدین، شیوه‌های والدگری، فرزندپروری، مشکلات عاطفی و رفتاری، والدآزاری

استناد به این مقاله: مجد، ح.، حکیمی‌راد، ا.، شکری، ا. (۱۴۰۵). رابطه شیوه‌های والدگری و خشونت علیه والدین در نوجوانان: نقش میانجی مشکلات عاطفی و رفتاری. خانواده‌پژوهی، ۲۲(۱)، ۲۴۵-۲۲۵. doi: 10.48308/jfr.2025.238645.1944

*نویسنده مسئول: e_hakimirad@sbu.ac.ir

مقدمه

خشونت نوجوان علیه والدین یا والدآزاری به هر عمل مضر، اعم از جسمی، روانی یا مالی که به‌منظور کسب قدرت و تحت سلطه گرفتن والدین یا سرپرست باشد تعریف می‌شود (بورگوس-بناویدس^۱ و همکاران، ۲۰۲۴)، با این حال تاکنون تعریفی که مورد توافق همگان باشد ارائه نشده است. با توجه به تعریف متعدد خشونت نوجوان علیه والدین، داده‌های موجود در مورد میزان شیوع جهانی، میزانی از ۵ تا ۲۱ درصد برای خشونت فیزیکی و نرخ‌های بالاتر ۳۳ تا ۹۳ درصد برای خشونت روانی نشان می‌دهند (سیمونز^۲ و همکاران، ۲۰۱۸؛ سیجو^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). از آنجایی که موضوع خشونت نوجوان علیه والدین اخیراً مورد توجه پژوهشگران و سیاست‌گذاران قرار گرفته و به طور رسمی ثبت و مشخص نشده است؛ میزان شیوع دقیق آن به سختی قابل ارزیابی است؛ چنانچه آمار رسمی خشونت نوجوان علیه والدین در ایران نیز یافت نشد.

خشونت نوجوان علیه والدین می‌تواند تحت تأثیر متغیرهای متنوعی قرار بگیرد، در سال‌های اخیر نقش عوامل خانوادگی در پیش‌بینی والدآزاری مورد توجه پژوهشگران بوده است (بورگوس-بناویدس و همکاران، ۲۰۲۴؛ بکمن^۴، ۲۰۲۰). مطابق با ادبیات پژوهشی یکی از مسائلی که می‌تواند در خشونت فرزند نسبت به والدین نقش داشته باشد شیوه‌های والدگری است (پرز-گراماجی^۵ و همکاران، ۲۰۲۰؛ سوارز-رلینکه^۶ و همکاران، ۲۰۱۹؛ کالوت^۷ و همکاران، ۲۰۲۳).

والدین در فرایند تربیت فرزندان خود از شیوه‌های گوناگونی نظیر اقتدارگرایانه، مستبدانه و آزادگذار بهره می‌گیرند که هر یک می‌تواند پیامدهای متفاوتی بر رفتار و تعاملات آنها داشته باشد (داورانی و همکاران، ۱۴۰۰؛ سان‌ویکتورز و مندز^۸، ۲۰۲۲). والدینی که از شیوه اقتدارگرایانه بهره می‌برند، می‌کوشند رفتار فرزندان خود را مطابق با معیارهای معین و از پیش تعیین‌شده کنترل و هدایت کنند (جین^۹ و همکاران، ۲۰۲۳؛ یارمحمدی واصل و فراهانی، ۱۴۰۲). در مقابل، والدین با شیوه مستبدانه معمولاً با اعمال تنبیه‌های سختگیرانه، استقلال فرزندان خود را محدود می‌کنند و در تعامل با آنان، میزان اندکی از محبت و گرمای عاطفی نشان می‌دهند (سالورا^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۴؛ هوسکاو و کاتسورا^{۱۱}، ۲۰۱۹). همچنین، شیوه آزادگذار، که با فقدان قوانین و مرزهای روشن میان والدین و نوجوانان مشخص می‌شود، اغلب به کاهش نظارت والدین و افزایش رفتارهای پرخطر در نوجوانان منجر می‌گردد (سیجو و همکاران، ۲۰۲۰).

شواهد حاکی از آن است که والدگری ناکارآمد با ایجاد اختلال در فرایند تنظیم هیجان فرزندان، زمینه‌ساز بروز مشکلات رفتاری و عاطفی در آنان می‌شود (سوارز-رلینکو و همکاران، ۲۰۱۹؛ زیترمن^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۴)، به همین ترتیب گرمای عاطفی و حمایت والدین، از جمله عوامل محافظتی مهمی به شمار می‌روند که خطر بروز رفتارهای خشونت‌آمیز در کودکان و نوجوانان را کاهش می‌دهند (رضایی و همکاران، ۱۳۹۹؛ جیمز-گارسیا^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۹؛ سوارز-رلینکو و همکاران، ۲۰۱۹، کورتینا و مارتین^{۱۴}، ۲۰۲۰). با این حال، ارتباط میان شیوه‌های والدگری و خشونت نوجوان علیه والدین امری پیچیده است که نیازمند بررسی‌های دقیق‌تر به منظور درک بهتر عوامل مؤثر بر این نوع رفتار است.

بر این اساس، مشکلات عاطفی و رفتاری نیز به عنوان عامل دیگری در بروز خشونت نوجوانان علیه والدین مطرح شده‌اند (وکویک^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۱؛ هوسکاو و کاتسورا، ۲۰۱۹؛ کالوت و همکاران، ۲۰۲۳). مشکلات عاطفی و رفتاری در کودکان و نوجوانان می‌تواند شامل اختلال در رفتارهای درون‌نمود و برون‌نمود، نارسایی

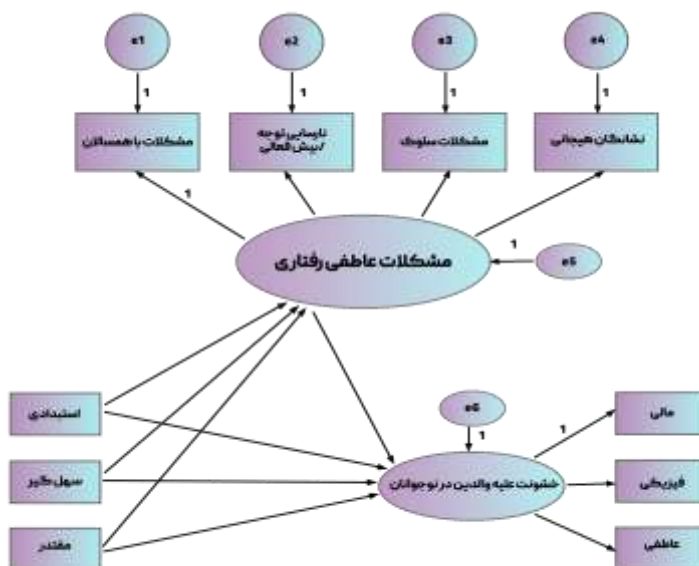
توجه-بیش‌فعالی^{۱۶}، سلوک^{۱۷}، نامنظمی خلق اخلال‌گرانه^{۱۸}، نافرمانی-مقابله‌ای^{۱۹} و انفجار خشم متناوب^{۲۰} باشد (انجمن روانپزشکی آمریکا، ۲۰۲۲).

اگرچه ویژگی‌های روان‌شناختی نوجوانانی که مرتکب چنین خشونت‌هایی می‌شوند کمتر از ویژگی‌های خانوادگی مورد توجه قرار گرفته است، اما برخی مطالعات نشان می‌دهند که مشکلات عاطفی و رفتاری می‌تواند منجر به خشونت نوجوان علیه والدین شود (کالوت و همکاران، ۲۰۱۳؛ لویناز کالو و سوسا^{۲۱}، ۲۰۲۰؛ کنتراس و کانو^{۲۲}، ۲۰۱۵). به‌عنوان مثال کالوت و همکاران (۲۰۱۳) در مطالعه‌ای نشان دادند مشکلات عاطفی و رفتاری مانند افسردگی و سوءمصرف مواد نیز باعث افزایش خشونت نوجوان علیه والدین در طول زمان می‌شود. همچنین ای‌بابه و همکاران (۲۰۱۴) نشان دادند نوجوانانی که به دلیل بدرفتاری با والدین خود مجرم شناخته شده‌اند، در مقایسه با سایر مجرمان و نوجوانان غیرمجرم، مشکلات روانی و رفتاری بیشتری دارند. علاوه بر این، مشکلات مربوط به مصرف الکل و سایر مواد مخدر، ناگویی هیجانی، سطح پایین همدلی، خودشیفتگی و عزت‌نفس پایین از عوامل عاطفی و رفتاری مرتبط با خشونت نوجوان علیه والدین می‌باشد (سوارز رلنیکو و همکاران^{۲۳}، ۲۰۲۰).

به عبارت دیگر، نوجوانانی که با مشکلات عاطفی و رفتاری روبه‌رو هستند، ممکن است به دلیل احساس عدم کنترل بر هیجانات خود، برای مقابله با احساسات منفی و استرس‌های روانی به رفتارهای خشونت‌آمیز متوسل شوند (جاورگوزیر^{۲۴} و همکاران، ۲۰۱۳). علاوه بر این، نوجوانانی که از حمایت‌های عاطفی کافی برخوردار نیستند یا در خانواده‌هایی با شیوه‌های والدگری ناکارآمد زندگی می‌کنند، بیشتر در معرض مشکلات روانی و اجتماعی قرار می‌گیرند و ممکن است این مشکلات را از طریق خشونت علیه والدین بروز دهند (کالوت و همکاران و همکاران، ۲۰۱۳).

چارچوب نظری مدل مفهومی پژوهش بر اساس نظریه فشار عمومی^{۲۵} (اگنیو^{۲۶}، ۱۹۹۲) قابل تبیین است به طوریکه که در آن انواع فشارهای اقتصادی (فقط و بیکاری)، خانوادگی (شیوه‌های فرزندپروری ناکارآمد)، آموزشی (مشکلات با دانش‌آموزان و معلمان، نمرات پایین)، و اجتماعی (زندگی در محله‌های دارای ساختار نامناسب) به‌عنوان عوامل اصلی در بروز رفتارهای بزهکارانه و پرخاشگرانه شناخته می‌شود؛ مطابق با این نظریه نوجوانان ممکن است تحت فشارهای اجتماعی و خانوادگی به رفتار خشونت علیه والدین روی آورند.

در مجموع مباحث مطرح‌شده نشان داد که شیوه‌های والدگری و مشکلات عاطفی و رفتاری هر یک به‌طور مستقل قابلیت تأثیرگذاری بر خشونت نوجوانان علیه والدین را دارند. با این حال، در مرور پیشینه، مطالعه‌ای در سطح داخلی که این عوامل را به‌طور هم‌زمان و در قالب یک مدل معادلات ساختاری مورد بررسی قرار دهد، یافت نشد. به عبارت دیگر، کمبود پژوهش‌های انجام‌شده در خصوص خشونت نوجوانان علیه والدین، به‌ویژه در ایران، می‌تواند به‌عنوان یک خلأ پژوهشی تلقی گردد. در این راستا، به نظر می‌رسد انجام پژوهش‌های بیشتر در این حوزه و تحلیل داده‌های بومی و منطقه‌ای، قادر است تصویری دقیق‌تر از این پدیده ارائه دهد. با توجه به اهمیت شناخت عوامل مؤثر بر خشونت نوجوانان علیه والدین و تأثیر آن در گسترش دانش در زمینه درک این آسیب اجتماعی، مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه میان شیوه‌های والدگری و خشونت علیه والدین در نوجوانان، با نقش میانجی مشکلات عاطفی و رفتاری، در والدین دارای فرزند نوجوان ۱۲ تا ۱۷ سال انجام شد. مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱-۱ ارائه شده است.

شکل ۱-۱: مدل مفهومی پژوهش

روش

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. در این پژوهش، محققان موافق با پیشنهاد روش‌شناسان، با تامین تمهیداتی مکفی در دو ساحت نظری و روش‌شناختی، رویکردی علی را در استفاده از روش‌شناسی میانجیگری، در اولویت قرار دادند. به بیان دیگر، در این پژوهش، محققان با تاکید بر ملاک‌هایی مانند ارتباط، جهت علیت و جداسازی و البته و به طور ویژه با اصرار بر وزنِ راهبرِ ملاحظاتِ نظری، استفاده از روش‌شناسی علی میانجیگری را اولویت بخشیدند (وو و زیمبو، ۲۰۰۸). جامعه آماری شامل تمامی والدین دارای فرزند پسر و دختر ۱۲ تا ۱۷ سال شهر آمل در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. نمونه آماری پژوهش شامل ۴۹۹ والد بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس با مراجعه به مدارس و حضور در جلسات اولیا و مربیان مدارس دخترانه و پسرانه متوسطه اول و دوم شهر آمل انتخاب شدند. در این مطالعه، موافق با پیشنهاد کلاین^{۲۷} (۲۰۱۵) با رجوع به قاعده تطابق حجم نمونه با تعداد پارامترهای اندازه‌گیری شده در مدل، برآورد حجم نمونه در اولویت قرار گرفت. بر این اساس، از آنجا که در مدل پیشنهادی، تعداد ۲۰ پارامتر اندازه‌گیری شد، محقق کوشید با انتخاب ۲۵ مشارکت‌کننده به ازای هر پارامتر، انتخاب نمونه‌ای به حجم ۵۰۰ مشارکت‌کننده را در اولویت قرار دهد. البته با فرض ریزش احتمالی مشارکت‌کنندگان، به طور تقریبی، حدود ۱۰ درصد بر حجم نمونه افزوده شد. در ادامه، در مرحله غربالگری داده‌ها، حدود ۱۰ درصد (۵۱) از مشارکت‌کنندگان، به دلیل عدم پاسخ به بیش از ۵ درصد ماده‌های بسته‌سنجش حذف شدند. بنابراین، تحلیل بر روی نمونه‌ای به حجم ۴۹۹ مشارکت‌کننده در اولویت قرار گرفت. در این مطالعه، ملاک‌های ورود مشارکت‌کنندگان شامل داشتن فرزندی

نوجوان (حدود ۱۲ تا ۱۷ سال)، اشتیاق‌مندی و رضایت آگاهانه برای مشارکت در پژوهش، عدم سوء مصرف مواد، عدم استفاده از داروهای تجویزی روانپزشک و عدم مراجعه به مشاور/روانشناس برای دریافت خدمات روان‌شناختی در مقطع همکاری با پژوهشگر (به صورت خودگزارشی) و در نهایت، تایید والد درباره عدم ابتلای نوجوان به بیماری‌های مزمن و یا اختلالات تشخیصی به وسیله روان‌شناسان/روانپزشکان بود. در این پژوهش، تنها ملاک خروج، عدم پاسخ به ۵ یا بیش از ۵ درصد کل ماده‌های بسته‌سنجش بود.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه خشونت فرزند نسبت به والد^{۲۸} - نسخه والد، پرسشنامه ابعاد و سبک والدگری - نسخه کوتاه^{۲۹} و پرسشنامه توانایی‌ها و مشکلات^{۳۰} بوده است.

پرسشنامه خشونت فرزند نسبت به والد: این پرسشنامه توسط کنتراس^{۳۱} و همکاران (۲۰۲۰) به‌منظور ارزیابی خشونت فرزندان نسبت به والدین تدوین شده است. این پرسش‌نامه دارای ۱۴ گویه است که خشونت نوجوان علیه والدین را در یک سال گذشته بررسی می‌کند. مؤلفه‌های پرسش‌نامه شامل اعمال مختلف روان‌شناختی (۴ گویه)، جسمی (۳ گویه)، خشونت مالی (۳ گویه) و کنترل والدین (۴ گویه) است. همچنین این پرسش‌نامه دارای ۸ گویه دیگر است که فراوانی دلایل رفتارهای خشونت‌آمیز را مورد بررسی قرار می‌دهد. شیوه نمره‌گذاری در بخش اول به‌صورت طیف لیکرت ۰ (هرگز) تا ۴ (اغلب اوقات/ ۶ بار یا بیشتر) است. در بخش دوم شیوه نمره‌گذاری به‌صورت طیف لیکرت ۰ (هرگز) تا ۳ (همیشه) است. نمرات بالاتر در این پرسش‌نامه نشان‌دهنده خشونت بیشتر فرزند نسبت به والدین است. در پژوهش کنتراس و همکاران (۲۰۲۰) نتایج تحلیل عامل تأییدی نشان داد که مدل اندازه‌گیری پرسش‌نامه خشونت فرزند نسبت به والد از چهار عامل خشونت روان‌شناختی^{۳۲}، خشونت جسمانی^{۳۳}، خشونت مالی^{۳۴} و کنترل‌گری/حکمرانی نسبت به والدین^{۳۵}، اشباع شده است. علاوه بر این، تحلیل عاملی ۸ ماده مربوط به دلایل خشونت فرزند نسبت به والد نیز، مدلی مشتمل بر دو عامل واکنشی^{۳۶} و ابزاری^{۳۷} را از یکدیگر متمایز کرد. در پژوهش کنتراس و همکاران (۲۰۲۰) ضرایب همسانی مقیاس‌های خشونت روان‌شناختی، خشونت جسمانی، خشونت مالی و کنترل‌گری/حکمرانی بر والدین به ترتیب برابر با ۰/۸۰، ۰/۷۷، ۰/۵۴ و ۰/۶۷ به دست آمد. در پژوهش حاضر، محققان پس از اطمینان از عدم وجود نسخه فارسی پرسش‌نامه خشونت نوجوان علیه والدین - نسخه والدین، آماده‌سازی نسخه فارسی این ابزار سنجش را در اولویت قرار دادند. براین‌اساس، در این مطالعه، برای آماده‌سازی نسخه فارسی پرسش‌نامه خشونت فرزند نسبت به والد-نسخه والد، از روش ترجمه و ترجمه بازگردان^{۳۸} استفاده شد. به‌منظور تعیین روایی عاملی پرسشنامه خشونت فرزند نسبت به والد - نسخه والد در نمونه‌ای متشکل از ۴۹۹ والد از روش آماری تحلیل عاملی اکتشافی به روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش واریماکس استفاده شد. نتایج نشان داد که هر یک از وجوه خشونت روان‌شناختی، خشونت جسمانی و خشونت مالی/کنترل‌گری و حکمرانی نسبت به والد به ترتیب ۲۲/۸۴ درصد، ۲۱/۷۶ درصد و ۱۴/۷۸ درصد (و در مجموع ۵۹/۴۰ درصد) از واریانس عامل کلی خشونت فرزند نسبت به والد را تبیین کردند. نتایج مربوط به وزن‌های رگرسیونی ساختار سه‌عاملی نشان داد که جمیع وزن‌های رگرسیونی از لحاظ آماری معنادارند. بارهای عاملی عامل خشونت روان‌شناختی در بازه ۰/۵۵ تا ۰/۸۵، بارهای عاملی عامل خشونت جسمانی در بازه ۰/۶۴ تا ۰/۸۳ و بارهای عاملی عامل خشونت مالی/کنترل‌گری و حکمرانی نسبت به والد در بازه ۰/۴۵ تا ۰/۷۱، به دست آمد. لازم به ذکر است در نمونه والدین ایرانی، گویه ۱۲ به دلیل

بارگیری ضعیف و کمتر از ۰/۳۰، از مدل اندازه‌گیری پرسشنامه خشونت فرزند نسبت به والد، حذف شد. همچنین پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای خشونت روان‌شناختی ۰/۸۷، خشونت جسمانی ۰/۸۸، خشونت مالی/کنترل‌گری والدینی ۰/۹۱ بدست آمد.

پرسشنامه ابعاد و سبک والدگری - نسخه کوتاه: این پرسشنامه توسط رابینسون^{۳۹} و همکاران (۲۰۰۱) تدوین شده و شامل ۳۲ آیت‌م است و در مقیاس پنج درجه ای از نوع لیکرت از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) رتبه بندی می‌شود. این پرسشنامه توسط والدین تکمیل می‌شود. ۳۲ آیت‌م را می‌توان در سه سبک فرزندپروری دسته بندی کرد. سبک فرزندپروری مقتدر شامل ۱۵ آیت‌م است. سبک استبدادی ۱۲ آیت‌م دارد و سبک سهل‌گیر از پنج آیت‌م تشکیل شده است. ابعاد فرزندپروری به‌عنوان میانگین حسابی آیت‌های مقیاس محاسبه می‌شود و سبک‌های فرزندپروری میانگین حسابی ابعاد آن است. بنابراین امتیاز در تمامی ابعاد و سبک‌ها از ۱ تا ۵ متغیر است که نمرات بالاتر نشان دهنده استفاده بیشتر از ابعاد یا سبک‌های آن است (رابینسون و همکاران، ۲۰۰۱). اولیویریا^{۴۰} و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود پایایی به روش همسانی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ را برای مقیاس کل ۰/۷۴ برآورد کرده است و برای سه بعد پرسشنامه بین ۰/۵۹ تا ۰/۸۴ گزارش شد. اعتبار این پرسشنامه را علیزاده و همکاران (۲۰۰۲) در پژوهش رابطه بین شیوه فرزندپروری و اختلال بیش‌فعالی همراه با نارسایی توجه در کودکان والدین ایرانی بررسی کردند. اعتبار درونی برای خرده مقیاس سبک مقتدرانه در والدین ایرانی ۰/۹۱ بوده است و برای خرده مقیاس سبک مستبدانه ۰/۸۶ و خرده مقیاس سبک سهل‌گیرانه ۰/۷۵ به دست آمده است. در پژوهش حاضر، ضرایب همسانی درونی زیرمقیاس‌های والدگری مقتدرانه منطقی، والدگری مستبدانه و والدگری آزادگذار با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب برابر با ۰/۹۰، ۰/۸۴ و ۰/۷۵ به دست آمد.

پرسشنامه توانایی‌ها و مشکلات: این پرسشنامه که توسط گودمن^{۴۱} (۱۹۹۷) با ۲۵ گویه طراحی شده است، مشکلات رفتاری و هیجانی فرزندان را از نظر والدین ارزیابی می‌کند و برای افراد از سنین ۴ الی ۱۷ سال کاربرد دارد. نمره‌گذاری آن از صفر تا ۲ است که برای گزینه‌های «درست نیست»، «تا حدی درست» و «کاملاً درست است» در نظر گرفته شد. دامنه نمرات می‌تواند بین صفر تا ۵۰ نوسان داشته باشد. این پرسشنامه دارای پنج شاخص (۱- نشانگان هیجانی^{۴۲}، ۲- مشکلات سلوک^{۴۳}، ۳- نارسایی توجه/بیش‌فعالی، ۴- مشکلات با همسالان^{۴۴}، ۵- رفتار نوع‌دوستی^{۴۵}) است و برای هر شاخص ۵ گویه اختصاص داده شده است. همچنین می‌توان جمع نمرات ۴ شاخص اول را به‌عنوان نمره کلی مشکلات در نظر گرفت. پایایی این پرسشنامه به روش همسانی درونی با محاسبه آلفای کرونباخ را ۰/۷۳ گزارش شده است. همچنین ضریب پایایی آن به روش بازآزمایی با فاصله چهارماه ۰/۶۲ گزارش شده است. وفایی و روشن (۱۳۸۵) آلفای کرونباخ ۰/۸۴ برای مشکلات و ۰/۶۵ را برای توانایی نوع دوستی و اعتبار درونی کل مقیاس را ۰/۴۳ و در زیر مقیاس‌ها، به ترتیب در مشکلات سلوک ۰/۵۸، بیش‌فعالی/بی‌توجهی ۰/۶۸، نشانگان هیجانی ۰/۷۵ و ارتباط با همسالان ۰/۴۹ را گزارش کرده‌اند. همچنین در تحقیق قره باغی و روشن (۱۳۸۸) ویژگی‌های روان سنجی این مقیاس از طریق تحلیل عاملی و همسانی درونی بررسی شد. ضریب اعتبار درونی ۰/۸۵ گزارش شده است. در پژوهش حاضر، فقط از ماده‌های تخصصی یافته به بُعد مشکلات عاطفی/رفتاری استفاده شد. بنابراین، ماده‌های مربوط به بُعد توانایی‌ها، در اولویت تحلیل قرار نگرفتند. ابتدا، بر اساس نقشه مفهومی بُعد مشکلات که چهار مقیاس نشانگان هیجانی،

مشکلات سلوک، نارسایی توجه/بیش‌فعالی و مشکلات با همسالان را شامل می‌شود، مبنای فهم مشخصه‌های روانسنجی این بُعد را شکل داد. نتایج مربوط به تحلیل جزئی‌نگر ماده‌ها ذیل ابعاد چهارگانه نشانگان هیجانی، مشکلات سلوک، نارسایی توجه/بیش‌فعالی و مشکلات با همسالان، از منظر اندازه‌گیری، رضایت‌بخش نبود. بنابراین، با هدف اطلاع از تکرار مدل چهار عاملی در نمونه والدین ایرانی، مطالعه‌ی روایی عاملی وجهه‌ی مربوط به مشکلات در اولویت قرار گرفت. نتایج مولفه‌های اصلی با استفاده از چرخش واریماکس نشان داد که وجه تخصیص یافته به مشکلات در ابزار منتخب، به کمک سه عامل نشانه‌های هیجانی، نافرمانی مقابله‌ای و نارسایی توجه/بیش‌فعالی، اشباع شد. در پژوهش حاضر، ضرایب همسانی درونی سه عامل نشانه‌های هیجانی، نافرمانی مقابله‌ای و نارسایی توجه/بیش‌فعالی به ترتیب برابر با ۰/۷۸، ۰/۷۵ و ۰/۹۰ به دست آمد.

بیان یافته‌ها

در این پژوهش از بین ۴۹۹ مشارکت‌کننده تعداد ۴۸۰ نفر (۹۶/۲ درصد)، مادر و تعداد ۱۹ نفر (۳/۸ درصد) پدر بودند. در این میان، تعداد ۲۸ نفر از والدین دارای مدرک زیر دیپلم (۵/۶ درصد)، تعداد ۱۴۸ نفر دارای مدرک دیپلم (۲۹/۷ درصد)، تعداد ۲۱۸ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد (۱۷/۶ درصد)، و در نهایت، تعداد ۱۷ نفر دارای مدرک دکتری (۳/۴ درصد) بودند. علاوه بر این، در این پژوهش، ۲۸۰ والد، نوجوان خود را پسر (۵۶/۱ درصد)، و ۲۱۹ والد، نوجوان خود را دختر (۴۳/۹ درصد)، گزارش کردند. در نهایت والدین، پایه تحصیلی ۹۶ نوجوان را ششم (۱۹/۲ درصد)، ۶۹ نوجوان را هفتم (۱۳/۸ درصد)، ۸۳ نوجوان را هشتم (۱۶/۶ درصد)، ۷۶ نوجوان را نهم (۱۵/۲ درصد)، ۷۴ نوجوان را دهم (۱۴/۸ درصد)، ۴۸ نوجوان را یازدهم (۹/۶ درصد) و در نهایت ۵۳ نوجوان را دوازدهم (۱۰/۶ درصد) گزارش کردند. جدول ۱ اندازه‌های توصیفی میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش شامل شیوه‌های والدگری، خشونت نوجوان نسبت به والدین و ادراک والدین از مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوان را نشان می‌دهد.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای تحقیق در والدین (n=۴۹۹)

متغیر اصلی	متغیرهای فرعی	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشدگی
شیوه‌های والدگری	والدگری مقتدرانه	۵۴/۸۵	۸/۴۳	-۰/۷۰	۰/۱۸
	والدگری مستبدانه	۱۷/۰۵	۴/۴۲	۰/۸۹	۰/۵۷
	والدگری آزادگذار	۹/۹۷	۳/۳۷	۰/۳۴	-۰/۶۶
مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوان	نشانه‌های هیجانی	۱۲/۱۲	۳/۰۶	۰/۹۳	۰/۵۷
	نافرمانی مقابله‌ای	۲/۷۹	۱/۱۳	۱/۳۶	۰/۹۱
	بیش‌فعالی/نقص توجه	۵/۵۰	۱/۵۹	۰/۱۴	-۰/۶۹
خشونت نوجوان نسبت به والدین	خشونت روان‌شناختی	۵/۴۹	۱/۹۷	۱/۵۸	۱/۸۹
	خشونت جسمانی	۳/۱۵	۱/۱۷	۱/۸۹	۱/۵۱
	خشونت مالی/کنترل‌گر	۷/۱۷	۲/۱۰	۱/۲۳	۱/۲۱

جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. همچنین، باتوجه به جدول بالا مقدار چولگی و کشیدگی مشاهده شده برای متغیرهای پژوهش در بازه +۲ و -۲ قرار گرفت. این جدول نشان می‌دهد، توزیع متغیرها دارای توزیع نرمال هست. به منظور بررسی الگوهای همبستگی بین متغیرها از روش همبستگی پیرسون استفاده شد که در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲: ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
							۱	۱. والدگری مقتدرانه
						۱	-۰/۲۶**	۲. والدگری مستبدانه
					۱	۰/۶۰**	-۰/۲۲**	۳. والدگری آزادگذار
				۱	۰/۲۴**	۰/۲۵**	-۰/۲۵**	۴. خشونت روانشناختی
			۱	۰/۳۳**	۰/۱۸**	۰/۱۹**	-۰/۱۴**	۵. خشونت جسمانی
		۱	۰/۲۴**	۰/۳۶**	۰/۳۲**	۰/۲۳**	-۰/۱۵**	۶. خشونت مالی/کنترل‌گر
	۱	۰/۳۷**	۰/۱۵**	۰/۴۱**	۰/۳۷**	۰/۳۱**	-۰/۲۹**	۷. نشانه‌های هیجانی
۱	۰/۲۶**	۰/۲۴**	۰/۱۸**	۰/۱۷**	۰/۲۵**	۰/۲۸**	-۰/۱۰*	۸. نافرمانی مقابله‌ای
۰/۳۹**	۰/۴۹**	۰/۳۲**	۰/۱۵**	۰/۲۷**	۰/۳۸**	۰/۲۹**	-۰/۳۵**	۹. نارسایی توجه/بیش‌فعالی

جدول ۲ ماتریس همبستگی بین ابعاد سبک‌های والدگری (والدگری مقتدرانه، والدگری مستبدانه و والدگری آزادگذار)، مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوان (نشانه‌های هیجانی، نافرمانی مقابله‌ای و نارسایی توجه/-بیش‌فعالی) و وجوه خشونت نوجوان نسبت به والدین (خشونت روانشناختی، خشونت جسمانی و خشونت مالی/کنترل‌گر) را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که همبستگی بین شیوه والدگری مقتدرانه منطقی با ابعاد خشونت نوجوان نسبت به والدین و مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوان، منفی و معنادار و همبستگی بین شیوه‌های والدگری مستبدانه و آزادگذار با ابعاد خشونت نوجوان علیه والدین و مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوان، مثبت و معنادار بود. علاوه بر این، نتایج نشان داد که همبستگی بین مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوان با وجوه چندگانه خشونت نوجوان نسبت به والدین، مثبت و معنادار بود.

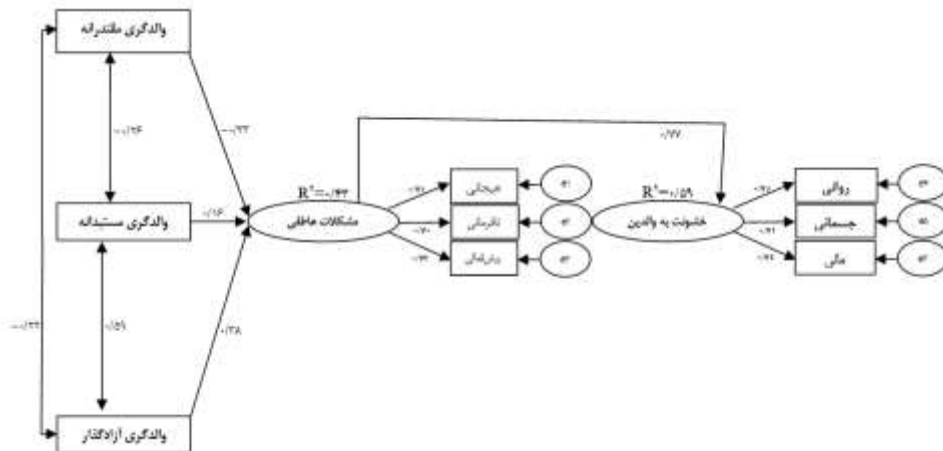
در ادامه، به‌منظور تبیین الگوی پراکندگی نمرات متغیر مکنون خشونت نوجوان نسبت به والدین از طریق سبک‌های والدگری مقتدرانه منطقی، مستبدانه و آزادگذار با میانجیگری متغیر مکنون مشکلات عاطفی/رفتاری، از روش مدل‌یابی معادله ساختاری استفاده شد. به بیان دیگر، ابتدا، مدل مفروض روابط ساختاری بین سبک‌های والدگری و خشونت نوجوان نسبت به والدین با واسطه‌مندی مشکلات عاطفی/رفتاری در نوجوانان، آزمون شد. در این مطالعه، موافق با پیشنهاد کلاین (۲۰۱۵) و میرز و همکاران (۲۰۱۶) در رویکرد انتخابی برای سنجش مدل مفروض، آزمون روایی سازه هر یک از متغیرهای مکنون در مدل پیشنهادی در اولویت قرار گرفت. آماردانان در این بخش تاکید می‌کنند که وجه متمایز روش آماری معادلات ساختاری در مقایسه با روش‌هایی مانند تحلیل مسیر، از طریق آزمون وجه اندازه‌گیری مدل، ممکن می‌شود (کلاین، ۲۰۱۵). در این پژوهش، نتایج روایی عاملی ابزار سنجش سبک‌های والدگری از ساختار سه‌عاملی مشتمل بر سبک‌های والدگری مقتدرانه منطقی، مستبدانه و آزادگذار، نتایج روایی عاملی ابزار سنجش خشونت نوجوان نسبت به والدین نیز از ساختار

سه‌عاملی مشتمل بر خشونت روان‌شناختی، خشونت جسمانی و خشونت مالی/کنترل‌محور و در نهایت، نتایج روانی عاملی وجه مشکلات در ابزار سنجش مشکلات عاطفی/رفتاری در نوجوانان از ساختاری مشتمل بر سه عامل نشانه هیجانی، نافرمانی مقابله‌ای و نارسایی توجه/بیش‌فعالی، به طور تجربی، حمایت کرد. علاوه بر این، موافق با پیشنهاد آماردانان، ضرورت تعاقب دغدغه‌اندیشیدن مقتصدانه پیرامون فهم پدیده هدف در این پژوهش (خشونت نوجوان علیه والدین از طرف نوجوان)، سبب شد که به دلیل عدم معناداری آماری اثر مستقیم شیوه‌های والدگری بر متغیر خشونت نوجوان علیه والدین، حذف این مسیرهای مستقیم، در اولویت، قرار گرفت. نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل مفروض در والدین در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: شاخص‌های برازش مدل مفروض در والدین

RMSEA	AGFI	GFI	CFI	χ^2/df	χ^2
۰/۰۵۵	۰/۹۵	۰/۹۸	۰/۹۶	۲/۵۲	۵۵/۳۸

در این بخش، نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل مفروض در والدین شامل شاخص مجذور خی (χ^2)، شاخص مجذور خی بر درجه آزادی (χ^2/df)، شاخص برازش مقایسه‌ای (CFI)، شاخص نیکویی برازش (GFI)، شاخص نیکویی برازش انطباقی (AGFI) و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب (RMSEA) به ترتیب برابر با ۵۵/۳۸، ۲/۵۲، ۰/۹۶، ۰/۹۸، ۰/۹۵ و ۰/۰۵۵ به دست آمد. بر اساس منطق پیشنهادی میرز و همکاران (۲۰۱۶)، مقدار عددی اندازه‌های نیکویی برازش مدل پیشنهادی در والدین نشان می‌دهد که مدل مفروض با داده‌ها برازش مطلوبی داشت.

شکل ۱: مدل واسطه‌مندی کامل

شکل ۱ نشان می‌دهد که در مدل مفروض واسطه‌مندی کامل، ۴۳ درصد از پراکندگی نمرات متغیر مشکلات عاطفی/رفتاری از طریق شیوه‌های والدگری مقتدرانه، مستبدانه و آزادگذار، تبیین شد. علاوه بر این، در این مدل نتایج نشان داد که ۵۹ درصد از پراکندگی نمرات متغیر مکنون خشونت نوجوان علیه والدین، از طریق شیوه‌های والدگری و مشکلات عاطفی/رفتاری، تبیین شد. در مدل مفروض واسطه‌مندی نسبی، تمامی ضرایب

مسیر بین متغیرها (به جز اثرات مستقیم متغیرهای برون‌زای شیوه‌های والدگری بر متغیر مکنون خشونت نوجوان علیه والدین) از لحاظ آماری معنادار بودند ($P < 0/05$). در جدول ۴، نتایج نشان داد که اثر مستقیم شیوه والدگری مقتدرانه بر مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان، منفی و معنادار و اثر مستقیم شیوه‌های والدگری مستبدانه و آزادگذار بر مشکلات عاطفی/رفتاری، مثبت و معنادار بود. علاوه بر این، در جدول ۴، اثر مستقیم مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان بر خشونت آنها نسبت به والدین، مثبت و معنادار بود ($P < 0/05$). در این مطالعه، برای تعیین معناداری آماری اثر غیرمستقیم سبک‌های والدگری مقتدرانه منطقی، مستبدانه و آزادگذار بر خشونت نوجوان علیه والدین از طریق میانجی‌گری مشکلات عاطفی/رفتاری، از روش بوت‌استرپ استفاده شد. در جدول ۴، اثر غیرمستقیم سبک‌های والدگری مقتدرانه منطقی، مستبدانه و آزادگذار بر خشونت نوجوان علیه والدین از طریق میانجی‌گری مشکلات عاطفی/رفتاری به ترتیب برابر با $0/22$ ، $0/21$ و $0/39$ به دست آمد که از نظر آماری معنادار بود ($P < 0/01$).

جدول ۴: برآوردهای ضرایب اثر مستقیم و غیرمستقیم

p	BootLLCI	اثرات غیرمستقیم			اثرات مستقیم			جهت مسیرها
		BootULCI	β	p	t	se	β	
				0/001	-۶/۸۶	0/027	-0/33	والدگری مقتدرانه - < مشکلات عاطفی
				0/005	۲/۷۹	0/037	0/۱۶	والدگری مستبدانه - < مشکلات عاطفی
				0/001	۶/۵۸	0/012	0/38	والدگری آزادگذار - < مشکلات عاطفی
				0/001	۹/۲۷	0/049	0/77	مشکلات عاطفی - < خشونت علیه والدین
0/001	-0/44	-0/22	-0/17	0/08				والدگری مقتدرانه - < مشکلات عاطفی - < خشونت علیه والدین
0/011	0/27	0/21	0/28	0/06				والدگری مستبدانه - < مشکلات عاطفی - < خشونت علیه والدین
0/001	0/04	0/39	0/70	-0/01				والدگری آزادگذار - < مشکلات عاطفی - < خشونت علیه والدین

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر در پی بررسی رابطه شیوه‌های والدگری و خشونت علیه والدین در نوجوانان با نقش میانجی مشکلات عاطفی و رفتاری بود. نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش بیانگر اثر مستقیم منفی و معنادار شیوه والدگری مقتدرانه بر مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان و اثر مستقیم مثبت و معنادار شیوه‌های والدگری مستبدانه و آزادگذار بر مشکلات عاطفی/رفتاری بود. این یافته پژوهش با مطالعات سپهری نسب و همکاران (۱۴۰۱)، وکویک^{۴۶} و همکاران (۲۰۲۱) و هوسکاو و کاتسورا (۲۰۱۹) به طور ضمنی از نظر ارتباط بین سبک‌های والدگری و مشکلات عاطفی و رفتاری همخوان است. در بررسی پیشینه پژوهشی مطالعه ناهمسویی یافت نشد. در تبیین این یافته که شیوه والدگری مقتدرانه بر مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان، اثر مستقیم منفی و معنادار دارد باید به ویژگی‌های کلیدی این سبک والدگری اشاره کرد. والدین مقتدر به‌طور همزمان ترکیبی از گرمی، حمایت عاطفی، و اعمال نظارت و کنترل منطقی را به کار می‌گیرند. آن‌ها به نیازهای عاطفی و روانی فرزندان خود توجه کرده و با ایجاد محیطی امن و صمیمی، زمینه‌ای را فراهم می‌کنند که فرزندان احساس

ارزشمندی و امنیت داشته باشند (جین و همکاران، ۲۰۲۳). این والدین همچنین استانداردهای مشخص و انتظارات روشنی برای رفتار فرزندان تعیین کرده و در عین حال به آن‌ها فرصت می‌دهند تا در فرآیندهای تصمیم‌گیری مشارکت کنند و نظرات خود را بیان کنند (نین^{۴۷} و همکاران، ۲۰۱۷). این تعادل میان حمایت و کنترل، به افراد کمک می‌کند تا مهارت‌های خودتنظیمی، اعتمادبه‌نفس، و توانایی حل مسئله خود را توسعه دهند (سان‌ویکتورز و مندز^{۴۸}، ۲۰۲۲)، و مشکلات رفتاری و عاطفی کمتری را تجربه کنند (جین و همکاران، ۲۰۲۳؛ سالورا و همکاران، ۲۰۲۴). به طور خلاصه والدگری مقتدرانه با ارتقای مهارت‌های اجتماعی و عاطفی، زمینه را برای ایجاد روابط بین‌فردی سالم و کاهش اختلالات رفتاری و عاطفی در دوره‌های مختلف رشد فراهم می‌سازد.

در تبیین این یافته که شیوه والدگری آزادگذار تأثیری مستقیم، مثبت و معنادار بر مشکلات عاطفی و رفتاری نوجوانان دارد؛ شواهد حاکی از آن است که والدین آزادگذار به‌طور کلی از اعمال تنبیه و محدودیت خودداری کرده و معتقدند کودکان باید در فضایی آزاد به تجربه‌اندوزی بپردازند (جین و همکاران، ۲۰۲۳). در نتیجه، کودکانی که در چنین محیط‌هایی رشد می‌کنند، اغلب فاقد مهارت‌های لازم در خودکنترلی بوده و در مواجهه با قوانین و محدودیت‌های اجتماعی با چالش‌هایی جدی روبه‌رو می‌شوند. این فقدان ساختار موجب می‌شود آنان در رفتارهایشان بی‌ثباتی و بی‌نظمی بیشتری از خود نشان دهند و با مشکلاتی چون نافرمانی و پرخاشگری مواجه شوند. از منظر عاطفی نیز، نبود مرزهای مشخص و رهنمودهای ساختاریافته احساس ناامنی و بی‌ثباتی را در این کودکان تقویت می‌کند و ناتوانی آنان در تنظیم هیجانات، زمینه‌ساز بروز مشکلات عاطفی و رفتاری می‌شود (سان‌ویکتورز و مندز، ۲۰۲۲). (سان‌ویکتورز و مندز، ۲۰۲۲).

در تبیین این یافته که شیوه والدگری مستبدانه بر مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان، اثر مستقیم مثبت و معنادار دارد؛ شواهد حاکی از آن است که این شیوه با کنترل شدید، اعمال قوانین سخت‌گیرانه و فقدان حمایت عاطفی مشخص می‌شود. والدین مستبد با نظارت گسترده بر رفتار و تصمیم‌های کودکان، انتظار دارند دستورالشان بدون چون‌وچرا اجرا شود، در حالی که توجه اندکی به نیازها و احساسات کودکان مبذول می‌دارند و تمرکز اصلی آنان بر حفظ نظم و انضباط است (جین و همکاران، ۲۰۲۳). در این سبک والدگری، ارتباط غالباً یک‌سویه بوده و بر اجرای دستورات بدون فرصت اعتراض تأکید می‌شود. در نتیجه، کودکان در چنین محیط‌هایی ممکن است دچار احساس کم‌ارزشی شوند و از منظر رفتاری، کودکان تربیت شده در محیط‌های مستبدانه معمولاً یا بیش از حد مطیع و بی‌اراده می‌شوند یا به طور معکوس، رفتارهای نافرمانانه و پرخاشگرانه از خود نشان می‌دهند (آگباریا^{۴۹}، ۲۰۲۲).

همچنین نتیجه دیگر پژوهش نشان داد شیوه‌های والدگری بر خشونت نوجوان علیه والدین اثر مستقیم ندارد. این یافته پژوهش با مطالعات رفاهی و همکاران (۱۳۹۹)، و مارانون^{۵۰} و ایبابه (۲۰۲۲) به طور ضمنی از نظر شیوه‌های والدگری و خشونت نوجوان علیه والدین ناهمخوان است. این یافته پژوهش که بیان می‌کند شیوه‌های والدگری بر خشونت نوجوان علیه والدین اثر مستقیم ندارد، نشان‌دهنده پیچیدگی روابط میان والدین و فرزندان است. این نتیجه به معنای نفی نقش شیوه‌های والدگری در بروز خشونت نیست، بلکه بر وجود عوامل متعدد دیگری تأکید دارد که می‌توانند تأثیر مستقیم والدگری را تعدیل یا تضعیف کنند. شیوه‌های والدگری تحت تأثیر ویژگی‌های فردی نوجوان، روابط خانوادگی و عوامل محیطی قرار دارند. به‌عنوان نمونه، ویژگی‌های

شخصیتی نوجوانان، مانند ضعف در کنترل تکانه یا گرایش‌های پرخاشگرانه، می‌توانند تعامل میان والدگری و رفتار خشونت‌آمیز را شدت یا ضعف بخشند. افزون بر این، در تبیین این یافته باید به ملاحظات روش‌شناختی توجه داشت؛ ابزارهای سنجش به کار رفته در پژوهش ممکن است نتوانسته باشند ابعاد پیچیده رفتار خشونت‌آمیز و شیوه‌های والدگری را به‌طور دقیق بازنمایی کنند. به‌ویژه استفاده از پرسش‌نامه‌های خودگزارشی می‌تواند تحت تأثیر سوگیری‌های پاسخ‌دهی ناشی از هنجارهای اجتماعی یا تمایل به ارائه پاسخ‌های مطلوب قرار گیرد. همچنین، تفاوت‌های فرهنگی ممکن است بر تعریف و ادراک خشونت تأثیر بگذارند؛ به‌گونه‌ای که برخی رفتارهای گزارش‌شده در پرسش‌نامه ممکن است در فرهنگ ایرانی مصداق خشونت تلقی نشوند یا شدت آن‌ها متفاوت درک شود. در مجموع، این یافته تأکید می‌کند که در تحلیل پدیده خشونت نوجوانان علیه والدین باید مجموعه‌ای از عوامل فردی، خانوادگی، فرهنگی و اجتماعی را به‌صورت هم‌بسته مدنظر قرار داد و از نگاه تقلیل‌گرایانه به شیوه‌های والدگری به‌عنوان تنها عامل مؤثر پرهیز کرد.

نتیجه دیگر پژوهش بیانگر این موضوع بود که اثر مستقیم مشکلات عاطفی/رفتاری نوجوانان بر خشونت آنها نسبت به والدین، مثبت و معنادار است. این یافته پژوهش با مطالعات کالوته و همکاران (۲۰۱۳) و ایبیه و همکاران (۲۰۱۳، ۲۰۱۴) به‌طور ضمنی از نظر ارتباط بین مشکلات عاطفی/رفتاری با خشونت نوجوان علیه والدین همخوان است. در بررسی پیشینه پژوهشی مطالعه ناهمسویی یافت نشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت نوجوانانی که با مشکلات عاطفی یا تحریک‌پذیری بیش از حد مواجه هستند، اغلب در مدیریت و تنظیم هیجانات خود دچار مشکل می‌شوند. این ناتوانی در کنترل هیجانات ممکن است به بروز رفتارهای تهاجمی و پرخاشگرانه منجر شود (بارت^{۵۱} و همکاران، ۲۰۱۴). برای مثال، نوجوانی مشکلات عاطفی و رفتاری درون‌نمود رنج می‌برد، ممکن است خشم و ناامیدی خود را به جای بیان کلامی، به شکل خشونت فیزیکی یا کلامی علیه والدین ابراز کند. علاوه بر این، نوجوانانی که مشکلات عاطفی برون‌نمود دارند، ممکن است به روش‌های ناسالمی مانند خشونت برای تخلیه هیجانات منفی خود متوسل شوند. خشونت می‌تواند به‌عنوان یک واکنش ناگهانی و بدون فکر به تحریکات عاطفی تلقی شود، که نشان‌دهنده عدم توانایی در کنترل و مدیریت هیجانات است (ایزارد^{۵۲} و همکاران، ۲۰۰۸؛ بارت و همکاران، ۲۰۱۴). همچنین، عدم حمایت کافی از سوی خانواده یا محیط اطراف می‌تواند به‌شدت مشکلات عاطفی نوجوانان بیفزاید و آن‌ها را بیشتر به سمت خشونت سوق دهد (مولر^{۵۳} و همکاران، ۲۰۰۰).

در تبیین دیگری می‌توان از دریچه سیستم‌های خانواده به این منظر نگریست (کر^{۵۴}، ۱۹۸۱). مدل سیستم‌های خانواده بر این باور است که خانواده به‌عنوان یک سیستم واحد عمل می‌کند و مشکلات یا اختلالات در هر بخش از سیستم می‌تواند بر کل سیستم تأثیر بگذارد. در این مدل، مشکلات عاطفی و رفتاری نوجوانان می‌تواند نتیجه اختلالات یا نارسایی‌های درون سیستم خانواده باشد. به‌عنوان مثال، تعارضات والدین، نبود ارتباط موثر، یا شیوه‌های فرزندپروری ناسازگار می‌توانند به مشکلات عاطفی در نوجوانان منجر شده و به خشونت به‌عنوان یک پاسخ به این شرایط منجر شوند (میکوکی^{۵۵} و همکاران، ۱۹۹۵).

علاوه بر این نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش بیانگر این موضوع بود که مشکلات عاطفی و رفتاری در رابطه بین شیوه‌های والدگری و خشونت نوجوان علیه والدین نقش میانجی دارد. جهت تطبیق یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعات اخیر در رابطه با ارتباط شیوه‌های والدگری و خشونت نوجوان علیه والدین با میانجی‌گری

مشکلات عاطفی/رفتاری که از نظر محتوا و موضوع با پژوهش حاضر کاملاً مرتبط باشد، یافت نشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت نوجوانانی که دچار مشکلات عاطفی و رفتاری هستند، ممکن است به دلیل ناتوانی در تنظیم هیجانات خود، به رفتارهای ناپسند و خشونت‌آمیز روی آورند (پوآردی^{۵۶} و همکاران، ۲۰۲۰)، و این وضعیت به‌ویژه در شرایطی که والدین از شیوه‌های والدگری ناکارآمد استفاده می‌کنند، برجسته‌تر می‌شود. شیوه‌هایی مانند والدگری آزادگذار یا مستبدانه می‌توانند احساس طردشدگی و نادیده‌انگاشته‌شدن را در نوجوانان تقویت کرده و زمینه‌ساز بروز رفتارهای خشونت‌آمیز شوند (جابن^{۵۷} و همکاران، ۲۰۱۳). در واقع، سبک‌های والدگری فاقد حمایت عاطفی یا مبتنی بر تنبیه‌های سخت‌گیرانه، با افزایش مشکلات عاطفی و رفتاری نوجوانان در ارتباط هستند (آگباریا، ۲۰۱۹)، و این مشکلات، از طریق تضعیف توانایی نوجوانان در مدیریت هیجانات، احتمال بروز خشونت علیه والدین را افزایش می‌دهند (بارت و همکاران، ۲۰۱۴). در چنین شرایطی، خشونت به ابزاری برای تخلیه خشم و نارضایتی‌های درونی تبدیل می‌شود.

به نظر می‌رسد در این فرآیند، مشکلات عاطفی و رفتاری نقش میانجی داشته و ارتباط میان شیوه‌های والدگری و خشونت نوجوان علیه والدین را تبیین می‌کنند (تانی^{۵۸} و همکاران، ۲۰۱۸؛ ساروار^{۵۹}، ۲۰۱۶؛ پوآردی و همکاران، ۲۰۲۰). از سوی دیگر، به نظر می‌رسد که شیوه‌های والدگری مثبت و حمایتی، به‌ویژه والدگری مقتدرانه، می‌توانند نقش مؤثری در کاهش مشکلات عاطفی و رفتاری نوجوانان و به تبع آن، کاهش خطر بروز خشونت علیه والدین ایفا کنند (مسود^{۶۰} و همکاران، ۲۰۱۹؛ مسود و همکاران، ۲۰۱۹؛ آنگ^{۶۱}، ۲۰۰۶).

در مجموع نتایج پژوهش حاضر نشان داد مدل پیشنهادی و اصلاح شده پژوهش از برازش مطلوب برخوردار است، به عبارت دیگر این موضوع نشان می‌دهد که پیش‌بینی خشونت فرزندان نسبت به والدین بر اساس این مدل مفهومی و پیشنهادی امکان‌پذیر است و درک مطلوبی از عوامل مؤثر بر این رفتار فراهم می‌کند. بر این اساس یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که مشکلات عاطفی و رفتاری نوجوانان نقش واسطه‌ای در رابطه میان شیوه‌های والدگری و بروز خشونت نوجوان علیه والدین ایفا می‌کنند. به بیان دقیق‌تر، سبک‌های والدگری ناکارآمد، نظیر والدگری آزادگذار یا مستبدانه، از طریق افزایش مشکلات عاطفی و رفتاری در نوجوانان، زمینه را برای بروز رفتارهای خشونت‌آمیز فراهم می‌سازند. این یافته‌ها تأکید می‌کنند که مشکلات عاطفی و رفتاری، نه تنها پیامد مستقیم سبک‌های والدگری نادرست، بلکه عامل میانجی مهمی در انتقال آثار این شیوه‌های والدگری به رفتارهای پرخطر از جمله خشونت علیه والدین هستند.

این پژوهش با محدودیت‌هایی همراه بود. نخست، استفاده از ابزارهای خودگزارشی به جای مشاهده رفتار واقعی می‌تواند سوگیری ناشی از تمایل به کسب تأیید اجتماعی را به همراه داشته باشد. دوم، ماهیت مقطعی مطالعه امکان استنتاج‌های علی را محدود می‌کند. سوم، عدم کنترل عوامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی ممکن است دقت و تعمیم‌پذیری نتایج را کاهش دهد. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود مطالعات آتی علاوه بر بهره‌گیری از ابزارهای خودگزارشی، از مصاحبه‌های عمیق نیز استفاده کرده و با طراحی مطالعات آینده‌نگر، روابط علی میان متغیرهای روان‌شناختی را در فواصل زمانی مختلف بررسی کنند. همچنین عوامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی در تحقیقات آینده کنترل شود. افزون بر این، با توجه به نقش میانجی مشکلات عاطفی و رفتاری در رابطه بین شیوه‌های والدگری و خشونت نوجوان علیه والدین، مداخلات مؤثر باید رویکردی جامع

اتخاذ کنند که هم به بهبود شیوه‌های والدگری مقتدرانه و حمایتی توجه داشته باشد و هم به شناسایی و درمان مشکلات عاطفی و رفتاری نوجوانان بپردازد.

پی‌نوشت‌ها

1. Burgos-Benavides	31. Contreras
2. Simmons	32. Psychological violence
3. Seijo	33. Physical violence
4. Beckmann	34. Financial violence
5. Perez-Gramaje	35. Control/domain over parents
6. Suárez-Relinque	36. Reactive
7. Calvete	37. Instrumental
8. Sanvictores & Mendez	38. Translation and back translation
9. Jin	39. Robinson
10. Salavera	40. Oliveira
11. Hosokawa & Katsura	41. Goodman
12. Zitzmann	42. Emotional symptoms
13. Jiménez-García	43. Conduct problems
14. Cortina and Martín	44. Peer relationship problems
15. Vučković	45. Prosocial behavior
16. Attention deficit hyperactivity disorder	46. Vučković
17. Conduct disorder	47. Neyen
18. Disruptive mood dysregulation disorder	48. Sanvictores & Mendez
19. Oppositional defiant disorder	49. Agbaria
20. Intermittent explosive disorder	50. Maranon
21. Loinaz Calvo & de Sousa	51. Braet
22. Contreras & Cano	52. Izard
23. Suárez-Relinque	53. Muller
24. Jaureguizar	54. Kerr
25. General strain theory	55. Micucci
26. Agnew	56. Purwadi
27. Kline	57. Jabeen
28. Child to Parent Violence (CPV)	58. Tani
29. Parenting Style and Dimension	59. Sarwar
Questionnaire – Short Version (PSDQ)	60. Masud
30. Strengths and Difficulties	61. Ang
Questionnaire (SDQ)	

References

- Agbaria, Q. (2022). Parental styles and parental emotional intelligence as predictors of challenging behavior problems among children in Israel. *Topics in Early Childhood Special Education, 41*(4), 321-332.
- Agnew, R. (1992). Foundation for a general strain theory of crime and delinquency. *Criminology, 30*(1), 47-88.
- Alizadeh, H., & Andries, C. (2002). Interaction of parenting styles and attention deficit hyperactivity disorder in Iranian parents. *Child & family behavior therapy, 24*(3), 37-52.
- Ang, R. P. (2006). Effects of parenting style on personal and social variables for Asian adolescents. *American Journal of Orthopsychiatry, 76*(4), 503-511.
- Arjomand Davarani, R., Mousavi Nasab, S. M. H., & Tashk, A. (2021). Examination of Causal Model of Parenting Styles with Tendency to Drug Addiction with the Mediating Role of Alexithymia and Aggression. *Journal of Family Research, 17*(3), 439-453. [in Persian]
- Beckmann, L. (2020). Family relationships as risks and buffers in the link between parent-to-child physical violence and adolescent-to-parent physical violence. *Journal of family violence, 35*(2), 131-141.
- Braet, C., Theuwis, L., Van Durme, K., Vandewalle, J., Vandevivere, E., Wante, L., ... & Goossens, L. (2014). Emotion regulation in children with emotional problems. *Cognitive Therapy and Research, 38*, 493-504.
- Burgos-Benavides, L., Cano-Lozano, M. C., Ramírez, A., León, S. P., Medina-Maldonado, V., & Rodríguez-Díaz, F. J. (2024). Assessment of adolescents in child-to-parent violence: invariance, prevalence, and reasons. *Children, 11*(7), 845.
- Calvete, E. (2023). Are all child-to-parent violence profiles associated with exposure to family violence? Findings from a sample of Spanish adolescents. In *Healthcare, 11* (12). 1710.
- Calvete, E., Orue, I., & Gamez-Guadix, M. (2013). Child-to-Parent Violence: Emotional and Behavioural Predictors. *Journal of Interpersonal Violence, 28* (4), 755-772
- Calvete, E., Orue, I., & Gamez-Guadix, M. (2015). Reciprocal longitudinal associations between substance use and child-to-parent violence in adolescents. *Journal of Interpersonal Adolescence, 44*, 124-133.
- Contreras, L., & Cano, M. C. (2015). Exploring psychological features in adolescents who assault their parents: A different profile of young offenders?. *The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology, 26*(2), 224-241.
- Contreras, L., León, S. P., & Cano-Lozano, M. C. (2020). Assessing child-to-parent violence with the Child-to-Parent Violence Questionnaire, Parents' version (CPV-QP): Factor structure, prevalence, and reasons. *Frontiers in psychology, 11*, 604956.
- Cortina, H., & Martín, A. M. (2020). The behavioral specificity of child-to-parent violence. *Ann. Psychol, 36* 386–399.
- Goodman, R. (1997). The Strengths and Difficulties Questionnaire: a research note. *Journal of child psychology and psychiatry, 38*(5), 581-586.

- Hosokawa, R., & Katsura, T. (2019). Role of parenting style in children's behavioral problems through the transition from preschool to elementary school according to gender in Japan. *International journal of environmental research and public health*, 16(1), 21.
- Ibabe, I., Amoso, A., & Elgorriaga, E. (2014). Behavioral problems and depressive symptomatology as predictors of child-to-parent violence. *The European journal of psychology applied to legal context*, 6(2), 53-61.
- Izard, C., Stark, K., Trentacosta, C., & Schultz, D. (2008). Beyond emotion regulation: Emotion utilization and adaptive functioning. *Child development perspectives*, 2(3), 156-163.
- Jabeen, F., Anis-ul-Haque, M., & Riaz, M. N. (2013). Parenting styles as predictors of emotion regulation among adolescents. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 28(1).
- Jaureguizar, J., Ibabe, I., & Straus, M. A. (2013). Violent and prosocial behavior by adolescents toward parents and teachers in a community sample. *Psychology in the Schools*, 50, 451-470.
- Jiménez-García, P., Contreras, L., & Cano-Lozano, M. C. (2019). Types and intensity of postdivorce conflicts, the exercise of coparenting and its consequences on children. *Revista iberoamericana de psicología y salud*, 10(1).
- Jin, J. (2023). The Impact of Parenting Styles on Children's Social Adjustment and Development. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, 22, 867-872.
- Kerr, M. E. (1981). Family systems theory and therapy. *Handbook of family therapy*, 1, 226-264.
- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications.
- Loinaz Calvo, I., & de Sousa, A. M. (2020). Assessing risk and protective factors in clinical and judicial child-to-parent violence cases. *European Journal of Psychology Applied to Legal Context*, 12(1), 43-51.
- Maranon, D., & Ibabe, I. (2022). Families in Youth-to-Parent Aggression Situation: Clinical Symptoms, Parenting and Family Functioning. *Victims & Offenders*, 1-22.
- Masud, H., Ahmad, M. S., Cho, K. W., & Fakhr, Z. (2019). Parenting styles and aggression among young adolescents: A systematic review of literature. *Community mental health journal*, 55, 1015-1030.
- Meyers, L. S., Gamst, G., Guarino, A. J. (2016). *Applied multivariate research: Design and interpretation*. Sage publications.
- Micucci, J. A. (1995). Adolescents who assault their parents: A family systems approach to treatment. *Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training*, 32(1), 154.
- Muller, R. T., Goebel-Fabbri, A. E., Diamond, T., & Dinklage, D. (2000). Social support and the relationship between family and community violence exposure and psychopathology among high risk adolescents. *Child Abuse & Neglect*, 24(4), 449-464.

- Neyen, J., Volpe, C. A., Selby, E. C., & Houtz, J. C. (2017). The Relationships of Problem Solving Styles to Parenting Styles: Two Studies. *Educational Research Quarterly*, 41(2), 3-24
- Oliveira, T. D., Costa, D. D. S., Albuquerque, M. R., Malloy-Diniz, L. F., Miranda, D. M., & de Paula, J. J. (2018). Cross-cultural adaptation, validity, and reliability of the Parenting Styles and Dimensions Questionnaire–Short Version (PSDQ) for use in Brazil. *Brazilian Journal of Psychiatry*, 40, 410-419.
- Perez-Gramaje, A. F., Garcia, O. F., Reyes, M., Serra, E., & Garcia, F. (2020). Parenting styles and aggressive adolescents: relationships with self-esteem and personal maladjustment. *The European journal of psychology applied to legal context*.
- Purwadi, P., Alhadi, S., Supriyanto, A., Saputra, W. N. E., Muyana, S., & Wahyudi, A. (2020). Aggression among adolescents: The role of emotion regulation. *HUMANITAS: Indonesian Psychological Journal*, 17(2), 132
- Refahi, Z., Dastan, N., & Ashrafi, H. (2020). Prediction of aggression in children based on domestic violence and communication patterns. *Quarterly journal of child mental health*, 7(2), 55-65. [persian]
- Rezaee, A., Dehghani, M., & heidari, M. (2020). The distinction between reactive and proactive aggression in adolescent based on perceived parenting style. *Journal of Family Research*, 16(3), 359-375. [in Persian]
- Robinson, C. C., Mandlco, B., Olsen, S. F., & Hart, C. H. (2001). 'The parenting style and dimensions Questionnaire'. *Handbook of family measurement techniques*, 319-321.
- Salavera, C., Urbón, E., Usán, P., & Antónanzas, J. L. (2024). Parental styles and aggressive beliefs. The mediating role of affects. *annals of psychology*, 4 (1), 76-84.
- Sanvictores, T., & Mendez, M. D. (2021). *Types of parenting styles and effects on children*. Treasure Island
- Sanvictores, T., & Mendez, M. D. (2021). *Types of parenting styles and effects on children*. StatPearls. StatPearls Publishing, Treasure Island.
- Sarwar, S. (2016). Influence of parenting style on children's behaviour. *Journal of Education and Educational Development*, 3(2).222-249.
- Seijo, D., Vázquez, M. J., Gallego, R., Gancedo, Y., & Novo, M. (2020). Adolescent-to-parent violence: Psychological and family adjustment. *Frontiers in psychology*, 11, 573728.
- Sepehrinasab, Z., basharpoor, S., Aghajani, S., & Hajloo, N. (2022). Causative modeling Attention Deficit/ Hyperactivity Disorder symptoms of children based on the character traits and impulsivity of mothers: Mediating role of parenting styles. *Empowering Exceptional Children*, 13(1), 1-15. [persian]
- Simmons, M., McEwan, T. E., Purcell, R., & Ogloff, J. R. (2018). Sixty years of child-to-parent abuse research: What we know and where to go. *Aggression and violent behavior*, 38(1), 31-52.
- Suárez-Relinque, C., del Moral Arroyo, G., Jiménez, T. I., Calleja, J. E., & Sánchez, J. C. (2020). Predictive psychosocial factors of child-to-parent violence in a sample of Mexican adolescents. *Frontiers in psychology*, 11, 576178

- Suárez-Relinque, C., del Moral Arroyo, G., León-Moreno, C., & Callejas Jerónimo, J. E. (2019). Child-to-parent violence: Which parenting style is more protective? A study with Spanish adolescents. *International journal of environmental research and public health*, 16(8), 1320.
- Suárez-Relinque, C., del Moral Arroyo, G., León-Moreno, C., & Callejas Jerónimo, J. E. (2019). Child-to-parent violence: Which parenting style is more protective? A study with Spanish adolescents. *International journal of environmental research and public health*, 16(8), 1320.
- Tani, F., Pascuzzi, D., & Raffagnino, R. (2018). The relationship between perceived parenting style and emotion regulation abilities in adulthood. *Journal of adult development*, 25, 1-12
- Vafaei, m., & roushan, m.. (2006). An investigation of the relationship between family risk and protective factors with affective and behavioral strengths and difficulties in young adolescents. *Contemporary psychology*, 1(2), 4-17. [persian]
- Vučković, S., Ručević, S., & Ajduković, M. (2021). Parenting style and practices and children's externalizing behaviour problems: Mediating role of children's executive functions. *European Journal of Developmental Psychology*, 18(3), 313-329.
- Vučković, S., Ručević, S., & Ajduković, M. (2021). Parenting style and practices and children's externalizing behaviour problems: Mediating role of children's executive functions. *European Journal of Developmental Psychology*, 18(3), 313-329.
- Wu, A. D., & Zumbo, E. B. D. (2008). Understanding and using mediators and moderators. *Social Indicator Research*, 87, 367-392.
- Yarmohamadi Vassel, M., & Aliabadi Farahani, M. (2024). The mediating role of psychological reactions of resistance and submission in the relationship between the perception of parenting styles and parental bonding with prosocial behavior. *Journal of Family Research*, 19(4), 614-632. [in Persian]
- Zitzmann, J., Rombold-George, L., Rosenbach, C., & Renneberg, B. (2024). Emotion regulation, parenting, and psychopathology: A systematic review. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 27(1), 1-22.